

מפתח מפורט

סימן א בענין מקרא מגילה ומצוות פורים, בשכונת רמת שלמה בירושלים . . א

א. פי' הגמ' כרך וכל הנראה עמו נידון ככרך.

ב. דעת השו"ע גם בנראה וגם סמוך אי בעינן שלא יהיה רחוק יותר ממיל.

ג. מדוע הרי"ף השמיט הברייתא בדף ג' תנא סמוך אפילו אינו נראה, נראה אפילו אינו סמוך.

ד. עיר רחוקה, ונסמכה אחר כך לכרך ע"י תוספת בתים, ואם התוספת היא לכרך ועל ידי זה הפרוץ נעשה סמוך.

ה. מדידת המיל בדין סמוך לפי דעת החזון איש.

ו. ליישב סתירה בדברי החזון איש.

ז. בדין נראה ומהיכן נראה וכמה צריך שיהיה נראה.

ח. קושיתו של הטורי אבן דמאי שנא דאם יושבת בהר ובנחל נחשבין לסמוכין לענין מקרא מגילה, ולא כן לתקיעת שופר בשבת בירושלים.

ט. עניני העיר משותפים כגון, מסים ותחבורה וכדומה.

י. סוף דבר.

סימן ב בענין יריעת ס"ת שנקרעה טז

סימן ג ספק כהן להתירו לגיורת שהורתה שלא בקדושה ולידתה

בקדושה יח

א. גר שנשא ישראלית או ישראל שנשא גיורת הבת מותרת לכתחילה לכהן מכיון שיש צד ישראל.

ב. אי בעינן הוראתה ג"כ בקדושה כשיש צד ישראל להכשיר הבת לכהונה לכתחילה.

ג. אדם שהחזיק את עצמו לכהן ע"פ דברי אביו שאמר לו שחושב שהוא כהן, וכעבור זמן הפסיק להחזיק עצמו לכהן.

סימן ד בהיתר עגונה שבעלה נעדר ואבד זיכרו כ

א. העובדות.

- ב. עכו"ם או עד פסול מדאורייתא אינו נאמן גם בעיגונה אלא במסל"ת אך כשיש רגליים לדבר נאמן.
- ג. היכא דליכא עדים כשרים באותו מקום.
- ד. אם היסוד של העדות היא ממסל"ת אם יש מקום להכשיר עד שפסול מדאורייתא שמספר על מסל"ת זה.
- ה. אם העדות נראית לדיין בלי רמייה ועיקול גם בעד פסול מדאורייתא.

סימן ה הזרעה ע"י מבחנה, וכשרות הוולד כולל לכהונה כה

סימן ו תשובתו של הרה"ג ניסים רביבו שליט"א אב"ד דפריז צרפת בענין הנ"ל לג

סימן ז להתיר אלמנה לשוק ע"פ דבריה מחשש שיש יבם ואין עדים על כך לז

סימן ח בענין גביית כתובה מהעזובין מ
א. סמכותו של ביה"ד לדון בכתובה גם אחרי קיום הצוואה בבית המשפט.

ב. האשה לא הפסידה כתובתה בטענה בעלמא של מורדת, אם לא שהייתה התראה והכרזה כדין.

ג. אלמנה שבאה לגבות כתובתה מדינא צריכה שבועה בנקיטת חפץ שלא נפרעה, והיום שלא משביעים מחומר השבועה אם נחתין לפשרה.

ד. אם מגיע לאלמנה גם מזונות מיום פטירת בעלה עד יום תביעת כתובתה, וכבר עברו ג' שנים ולא תבעה מזונותיה.

ה. אלמנה שידעה מהצוואה שבעלה כתב, ושתקה אם בכך מחלה על כתובתה.

ו. סוף דבר.

סימן ט אם להצריך גט בנישואין אזרחיים, ואחרי זה להתירה גם למי שחייה איתו לפני כן מה

סימן י מזונות אשה והילדים, במקום בעלי חובות מח

סימן יא בענין תביעת הבעל לדון בהחזקת הילד בטרם הגט נ

סימן יב מינוי הסופר והעדים לכתיבת הגט חתימתו ונתינתו ע"י דיבורו של הבעל בטלפון או באינטרנט במקום עיגון אי מהני נג

סימן יג	כתיבת האותיות א, ו, י, שהן אמות קריאה לכל האותיות בכתיבת שמות בגט נח
סימן יד	אשה שהתגרשה בג"פ מבעלה, ולא נכתב בגט שהוא כהן ואח"כ נודע שבעלה כהן אם צריך גט אחר ס
סימן טו	בענין הנ"ל סב
סימן טז	שליח ראשון שמינה שליח שני בפני בי"ד, ואח"כ השליח הראשון החליט בעצמו לגרשה בגט זה, אי אמרינן כבר נעקרה שליחותו, וצריך שהשליח השני ימנה אותו לשליח סה
סימן יז	פס"ד בענין היתר נישואין לבעל, וערעור בביה"ד הגדול סז
סימן יח	בדין אם לאסור אשה לבעלה, וכשרות הילדים עו
סימן יט	בדין חיוב גט לבעל פ

א. פירוט העובדות וטו"מ הערדים.
 ב. חיוב בגט מכח שנמצאים בפירוד זמן רב.
 ג. טענת האשה למאיס עלי.
 ד. איש המכה את אשתו.
 ה. חמירה סכנתא מאיסורא ואין צריך אפילו התראה.
 ו. בעל שלא קיים פו"ר מחייבים אותו להסיר המניע לשאת אשה, ע"מ שיוכל לקיים מצוות פו"ר,
 ז. מאכילתו איסור כופין אותה, וה"ה אותו, וה"ה באיסורין דרבנן.
 ח. באיסור שאינו אכילה אם כופין.
 ט. בבעל להפסידה ממון צריך עדים, אך בטענת האשה שיש חזקה שאין אמפב"ב, ויש גם רגליים לדבר, י"ל דנאמנת בלי עדים.
 י. מהי קטטה שבניהם שבזה אין האשה נאמנת גם בהעזה, וביש רגליים לדבר וקטטה ביניהם.

סימן כ	עירעור בביה"ד הגדול והחלטתם על פס"ד הנ"ל צב
	א. הבדיקה בפוליגרף.

- ב. חזקה שאין אשה מעיזה פניה בפני בעלה בדורותינו, ואם ככל הנשים, ומה אם ע"י טענתה עושה הבעל רשע.
- ג. נאמנותה של האשה לא רק מטעם אין אשה מעיזה, אלא שלא תטען שקר כדי להיות באיסור אשת איש כל ימיה.
- ד. קפצה האשה ונשבעה שבעלה אנס אותה בנדתה.

סימן כא בענין ספק סבר וקיבל במומין, אם יש לה מזונות ק

סימן כב שמו ושמה בגט קג

סימן כג בעל שחוייב לתת גט לאשתו ומסרב, אם יש לכופו אותו עד שישלם כתובה, ולא הוי כפייה על הגט קז

סימן כד הפרת הסכם גירושין ע"י האשה אחרי הגט, מעמידה בסימן שאלה את כשרותו של הגט קח

סימן כה קבלת עדות, שלא בפני בע"ד אלם קיא

א. באיזו דרך התברר לבה"ד שהעד אלם

ב. אם צריך גם שידוע לביה"ד והוכחה, או מספיק רגליים לדבר שהוא אלם.

ג. התקנה דוקא להשקיט הריב והקטטה אך לא לפסוק עי"ז חיוב ממון.

ד. יסוד לקבלת העד, תחילה לברר דבריו לפני מתן עדות.

סימן כו בענין חלוקת הרכוש בין בני הזוג, וסמכות ביה"ד קיד

סימן כז חיוב חתימה על שטר בוררין הן לדין הן לפשר הן לטעות קכב

סימן כח ערעור על פס"ד הנ"ל והחלטת ביה"ד הגדול ונימוקיו קכג

סימן כט בנושא סמכות ביה"ד קכז

סימן ל בענין דחיית בקשת האשה לבטל צו עיכוב נסיעה נגדה קכח

סימן לא בדין התובע הולך אחר הנתבע, מי מהם התובע ומי הנתבע, וסמכותו של ביה"ד להוציא פס"ד למזונות, ע"פ הסכם הגירושין קכט

סימן לב "דין ודברים בין המוכר והקונה, אם המחסן נכלל במכירת הדירה, והקונה החזיק בו, אם כדין עשה" קלד

א. העובדות שבתיק.

- ב. יד בעל השטר על התחתונה.
 ג. אף שהמוכרת הפרה ההסכם, מ"מ הקונה מחלה לה בכתב.
 ודין אסמכתא.
 ד. לך ואני אבוא אחריך.
 ה. סוף דבר.
 ו. הערת הרה"ג י. ח. רבינוביץ שליט"א.

סימן לג ערעור על פס"ד הנ"ל והפסיקה בו קמ

סימן לד בדין ודברים בין המוכר והקונים, והמתווך קמג

- א. פירוט העובדות.
 ב. רשאי המשלח להפסיק שליחותו של שלוחו, ומאותו רגע אינו שלוחו יותר, ואפילו הרשהו ע"פ הרשאה ובעדים.
 ג. המוכר יכול לחזור ולבטל את השליחות על חלק שלא נעשה, ולא קיבל עדיין מיד הקונים - השליח צריך הרשאה שע"פ הוא בא לגבות, או בעדים.
 ד. גם אם יש הרשאה ביד השליח עדיין, יכול המשלח לבטלו. ומרגע שידע הקונה שביטלו לשליח הוא בטל, ואסור לתת בידו כספו או דברים של המשלח.
 ה. גם אם יש ביד השליח משכון על התחייבות המשלח, המשלח יכול לבטל שליחותו, ואסור לגבות חובות המשלח גם לצורך חובותיו מהמשלח, או למכור המשכון.
 ו. שליח בשכר אי דינו כפועל או כקבלן, לענין חזרה ובעשו קנין על השליחות.
 ז. מסקנת הדברים.
 ח. הפסקת השליחות ע"י המשלח לא פוטרת התחייבות שהשליח לקח על עצמו ע"פ החוזה כלפי הקונים.
 ט. ע"פ ההסכם תובעים את הערב, ואם אין לו חוזרים על המוכר.

סימן לה תשובתו של הרה"ג הרב שלמה פישר שליט"א בענין הנ"ל קנד

סימן לו תשובתו של הגאון הרב נ. ז. גולדברג שליט"א קנד

סימן לז בענין הודה לאחד מהשותפין בקנס קנו

- א. הודה לאחד בבי"ד אחד, וכפר לשותף השני בבי"ד אחר, מחלוקת הקצות ובעל תרומת הכרי.
- ב. כמה הערות על דברי הקצות
- ג. בתוס' רי"ד מפורש כבעל תרומת הכרי, ודלא כהב"ח והקצות.
- ד. הערות על ראיותיו של הקצות.
- ה. ישוב רש"י מברייתא מפורשת.
- ו. ישוב ברמב"ם והטור מקושית הב"ח.
- ז. מחלוקת ראשונים הודאה לשותף אחד אי הוי הודאה גם לשני.
- ח. אם שותף יכול לתבוע גם בלי הרשאה, במחלוקת הראשונים תלויה ובזה תלוי גם אם הודאה לאחד הוי הודאה גם לשותף השני.
- ט. שותפין שאחד יכול לתבוע גם בלי הרשאה משותפו השני, מה דין קנס שזכו בו, ולא היו בו שותפין אם ג"כ אחד יכול לתבוע חלק חבירו.

סימן לח דין ודברים בין המשכיר לשוכר קסה

סימן לט בדין ודברים בין המשכיר לשוכר קסח

סימן מ סמכות של ביה"ד לסרב לתת פרוטוקולים לצדדים, מלבד לעיין בהם קע

- א. רשאי ביה"ד להחליט על פרוטוקול חסוי, והצדדים בלבד רשאים בלבד לעיין בו ולא להעתיקו או לצלמו.
- ב. הבאת עדים או עד, הדבר נתון לשיקול דעת ביה"ד והוא רשאי להחליט שאין צורך בהבאת עד או עדים, ושהטענות והעדויות מוצאו בפניו.

סימן מא תוקפו של זכרון דברים אם למוכרים הייתה סמכות למכור קעד

- א. אם למוכרים הייתה סמכות למכור.
- ב. צ"ק דחוי אם מחייב בדין מי שפרע.
- ג. דין אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט בצדקה.
- ד. בדין של קנין אתן.
- ה. קנין סיטומתא אם צריך ג"כ דיני התנאים.

- ו. בקנין סיטומתא דמהני לדשלב"ע וגם לדבר שאינו קצוב אך לא לקנין דברים.
- ז. בכתבו שכל מי שיפר זכרון הדברים ישלם כו"כ קנס אם גם משאיר זכות חזרה מהקנין.
- ח. סוף דבר.

סימן מב עירעור שהוגש על פס"ד הנ"ל קפב

סימן מג השגת גבול בהדפסת ספר קצב

- א. העובדות.
- ב. הידר ספר עם תוספות למראי מקומות, ניקוד, פיסוק, ראשי פרקים אם מקנה לו בזה זכות יוצרים?.
- ג. זכות יוצרים בהדפסת ספרים מהתקנה, כדי שלא יהיו שלוחי מצוה ניזוקין.
- ד. גם בספק גרמא, אם נתכוון להזיק חייב המזיק בידי שמים.
- ה. במקום שברי היזיקא חייב לשלם מדינא.
- ו. בשדכנות וסרסרות, שאחד התחיל אע"פ שלא נגמר שום דבר ונגמר ע"י השני, יש להראשון דין מתחיל לקבל שכר.
- ז. העתקת ספר, שהודפס כבר ע"י המדפיס הראשון ועי"ז נתמעטו הכנסותיו של הראשון, במחירתו ופרנסתו, יש לחוש להשגת גבול ממש.
- ח. אדם שהדפיס מחזורים עם פירושים ותרגומים, כיון שהוא דבר חדש אי הוי כמצודת דגים, ויש בזה השגת גבול.
- ט. בחידושי תורה והלכות שאדם חידש והמציא בעצמו, י"ל דאין בזה השגת גבול שהרי אסור ליטול שכר וליהנות מהם בעוה"ז. אך מדפיס ספרים ראשונים ואחרונים, או הידור של ספר שכבר הודפס, ועשה זאת לשם מסחר י"ל שיש בכך השגת גבול, וק"ו כשהוסיף המדפיס הוספות הוי יצירה חדשה. לכו"ע ויש בזה השגת גבול.
- י. זכות יוצרים בהדפסת ספר אם רק ברשם על גוף הספר כל הזכויות "שמורות" או גם בלא רשם. זכויותיו שמורות לו ולורעו.
- יא. בהשגת גבול בהדפסת הספר, אם מחייבים הראשון מדינא לרכוש מהשני את ספריו במחיר הקרן, או לשלם הוצאותיו לפחות.

סימן מד שטר בוררין שנחתם הן לדין הן לפשר הן לטעות בפני דין יחיד כולל

בנושא הגט וקביעתו של הנוסח שנחתם, אם זה כדן יחיד, או

כבורר קצט

- א. ביטול חיוב הגט שנעשה ע"פ אומדנא בלי עדים כדין.
- ב. קבלת עדות שלא בפני בעלי הדין, בנפשות, ובממון, ובדברים הדומים לנפשות.
- ג. הטעמים דבעינן בפניו של בעל הדין.
- ד. לפסול אדם מחזקת כשרותו - כדיני נפשות, ובזה אסור לקבל עדות שלא כדין.
- ה. תוקפו של שטר הבוררין ע"פ הדין גם בחלק הממוני, כשקיבלוהו בניגוד להלכה והתקנות בענין חיוב גט, ומורדת.
- ו. כשהתברר שהבורר טעה בחלק של חיוב בגט ביחיד, וכרך חיוב הממון בפירוש בחיובו בגט, בטל גם חלק הממוני, וחייב הבורר לחזור בו גם מהממון.
- ז. הבורר חייב לחזור מטעותו, מששמע גם העד שלא בפני בעל דין, ושלא בג', ופסק ע"פ אומדנא בלבד גם בגט.
- ח. גם בקיבלוהו לטעות, אם התברר שטעה בדין, חייב לחזור בו מטעותו, ובפרט לפני שהוצא הממון, ואם לאו ישלם מביתו. ק"ו אחרי שביה"ד הגדול בשלושה ביטל פסקו, וקבע שהוא מוטעה, חייב הוא לחזור מפסקו ע"פ הדין, ובפרט אם נתבקש לזה.
- ט. אם אינו חוזר חייב הבורר לרדת לדין, ע"מ להוכיחו שטעה במציאות הדברים או טעה בדין.
- י. לקבוע אשמה בצד אחד לא מהני קבלוהו עליהם, ע"פ אומדנא, כי אין אמע"ר דין שהזיק בדיבורו וחייב הזכאי, הוי דינא דגרמי, וחייב לשלם מביתו.
- יא. בורר שאינו רוצה לחזור בו מטעותו, וגם לא לרדת לדין וכתוצאה מכך גרם לצד אחד להוציא הוצאות להוכיח צדקתו, חייב הבורר בהוצאותיו, ע"פ כל דין.
- יב. פסיקה ע"פ אומדנא, בנפשות, ובממון.
- יג. האיסור לשון הרע גם בדין שמקבל ביחיד בדברים הדומים לנפשות, דבעינן ג' שזה בי"ד, ובפני בעל דין בלבד, גם בקובלוהו עליהם גם לטעות.
- יד. קבלת עדות שלא בפני ג'.

- טו. קבלת עדות ביחיד מומחה, שקיבלוהו עליהם, גם לממון, במחלוקת הש"ך והנתיבות. אם יכול לקבלם ביחיד.
- טז. לפסול אדם מחזקתו לא מהני שום קבלת עדות שלא בפני בעל דין, ואפילו בדיעבד, ואסור לפסוק על פיה.
- יז. באותם דברים שהתירו לביה"ד לקבל עדות בכתב, צריכים הדיינים להקריא הכתב שהתקבל, בפני ג', ובפני בעלי הדין.
- יח. מה שנהגו היום בבתי הדין לקבל חו"ד רפואית, זה רק כגילוי מילתא בלבד, בנוסף לעדויות אחרות שישנם.
- יט. כשלא הייתה עדות העד כדין, הבורר או הדיין עברו על כמה לאוין, אם פסקו על פי עדות זו.
- כ. קיבל הבעל בקנין לגרש, צריך לבטל לו הקנין, ואם קיבל באותו קנין גם על הממון, הוי קני את וחמור, ולא הוי כלל קנין. גם על חלק הממוני, ויכול לחזור בו.
- כא. המסקנות העולות מכל הנ"ל.

סימן מה דינא דבר מצרא רכה

- א. פירוט העובדות בקצרה.
- ב. הגם שאין שותפות בקרקע ממש כיון שאם ביתו יפול יש לו זכות בקרקע לבנות הבית כפי שהיה, יש לו דין דבר מצרא ודוחה אף מצרן אחר.
- ג. אף אם השותפות במו"מ אחר, ולא בגוף הקרקע השותף קודם, לשאר מצרנים.
- ד. שותף אחד מבין שניהם יכול לדחות המצרן.
- ה. המצרן שנדחה מפני אשה, ואם גם מפני אשה נשואה.
- ו. בשני בר מצרא שאחד יכול לחבר דירתו למיצר, והשני לא יכול לחברה, זה שיכול לחבר ביתו קודם לבר מצרא השני.
- ז. היכא דאיכא פסידא דמוכר, אפילו שותף לא מפיק וכל שהוא ליפוי הלוקח השותף עדיף ומפיק.
- ח. ראיית עני הדיין.

סימן מו דעתו של הרה"ג יוסף נדב שליט"א חבר ביה"ד הגדול בענין הנ"ל

סימן מז מהלכות נחלות

קונטרס פסקי דין בעניני הקדשות

סימן מח דין ודברים בין נאמני ההקדש והדייר רלג

סימן מט תשובתי בענין הנ"ל רמט

א. המחזר אחר דבר לקנותו, ובא אחר וקנאו נקרא רשע. והוא שכבר פסקו דמים ומחוסר רק קנין.

ב. חרם דרבינו גרשום שלא להשיג גבול בשכירות הבתים.

ג. גם במוכר להקדש ולעניים יש דינא דבר מצרא.

ד. הכחשה בין הצדדים אם הייתה תקיעת כף.

ה. בן המצר שהסתלק מזכותו.

ו. אם יכול לטעון משטה אני הייתי בך, בהסכמתי להסתלק.

ז. בלוקח צריך לבוא למצרן ולהודיע, שרוצה לקנות בסך כך וכך.

ח. מצרן שמחל בשתיקתו, או נכנס עם הלוקח בדין ודברים לרכוש ממנו הנכס שכבר קנה. או עשה מעשה כגון שילם שכ"ד על הנכס ללוקח.

ט. דמי מפתח אם דינו כמכר.

י. מצרן אינו מאבד זכותו אלא אחרי שנתגלה המכר לבני העיר והחזיק בו הלוקח בקרקע זו. אבל לקחה בצינעה לא איבד זכותו עד שיתפרסם הדבר.

יא. בהקדש שדהו לעניים אם יש בו דין מצרן.

סימן נ בענין ביטול הקדש רנט

א. חשב לתת צדקה אם התחייב בכך, אמר בפיו, בזה גם כופין אותו לתת

ב. סתם צדקה הוי לעניים.

ג. הגיעה הצדקה לידי הגבאי, אינו יכול הנותן לחזור ולהשאל על נדרו שנדר לצדקה.

סימן נא "תשובתו של הרה"ג א. צ. שוינפלד שליט"א" בענין הנ"ל רסג

סימן נב בענין פיטוריו של אפוטרופוס מהקדש רסו

סימן נג בענין פיטורי האפוטרופוסים מהקדש בשנהגו שלא כשורה רעב

(פס"ד משנת תשט"ז מהגרי"ש אלישיב שליט"א - הגר"י עדס והגר"ב זולטי זצ"ל)

- א. המחלק לצדקה לא ירבה לקרוביו יותר משאר בני אדם.
 ב. אפוטרופסים שמינהו אבי היתומים, אין מסלקין אותו עד דאיכא סהדי דאפסיד.
 ג. אפוטרופוס שמינהו בי"ד, מסלקין אותו ע"פ חשדא בלבד.
 ד. האחריות להשגיח הדרך היותר טוב על בי"ד, ואין לומר הקולר על האפוטרופסים.
 ה. שכ"ט האפוטרופוסים מנכסי ההקדש, רק בהתנו תחילה.
 ו. אפוטרופוס שעשה שלא כהוגן, מסלקין ליה מיד ובלי התראה, ולא מהני הבטחתו להבא.

סימן נד רישום נכס ע"ש ההקדש רעז

- א. הקדש שיש לו פירות מנכס אינו יכול לבקש לרשום גוף הנכס כהקדש, כי אינו בעלים על הגוף, והיורשים החוקיים הינם הבעלים.

סימן נה קביעת הנכס "ופשרה עם הקדש" רעט

סימן נו מכירת ההקדש בדיעבד אי הוי מכירה רפא

- א. מכרו נכס הקדש, ואח"כ בי"ד ראה שהנכס שווה הרבה יותר אם אפשר לומר שהמכירה לאו מכירה.
 ב. החלפת מטרת ההקדש לפי הצורך.
 ג. מחלוקת הר"י מיגאש והרמב"ן, אם לכל צורכי ציבור מותר לשנות הצדקה או רק לצורכי עניים בלבד.
 ד. באיזו טעות המכר של ההקדש חוזר.
 ה. כשהמקדיש לא התנה במפורש ביה"ד רשאי לשנות לפי ראות עניו.

סימן נז רישום הקדש ע"פ צואה רפה

סימן נח בענין יורש בהקדש רפז

נספח בעניני גיטין

סימן נט כמה שאלות קצרות בעניני גיטין רצא

- א. בענין כתיבת שם אָלון ונקרא גם אָילון.
 ב. בגט שהבעל ממוצא אשכנז שכתבו במקום דזשאן - כתבו דשאן.

- ג. שם צרפתי קאמי איך לכותבו.
- ד. בשם עיקר ושם טפל ושילוש בגט
- ה. שם מקום הנתינה עיקר
- ו. "בשם אייל"
- ז. "תיקון שם הבעל בגט, ע"י סופר שני"
- ח. בשם "פיליפ" שכותבים אותו עם פ' כפופה ולא ף סופית כמו בשם וואלף.
- ט. "העד השמיט בחתימה באמירתו שחותם לשמה את שמו העיקרי של הבעל"
- י. "בעד שני שראה שהעד הראשון חתם בפניו רק שמו הפרטי בלבד"
- יא. בסופר שדילג מילת אלפים בגט.
- יב. בסופר שדילג מילת "חמשת" בגט
- יג. בסופר שכתב העומד במקום העומדת.
- יד. סופר שדילג מילת "ולעלם"
- טו. סופר שדילג מילת "יתיכ" - "אתרן" - "אנת"
- טז. אבי הבעל אינו עולה לס"ת ורק בנו המגרש עולה לס"ת ומזכיר שם אביו
- יז. מסירת הגט בכין השמשות
- יח. "הרשאה הראשונה שלא חתמו בה עדים"
- יט. מעשה בי"ד בחתימת דיין אחד

- סימן ס הערות על קונטרס שמות גיטין שהודפסו בסוף ספרי שו"ת ביכורי אשר חלק א' שג
- סימן סא "תשובתי להערות הנ"ל" שח